

НОРМАТИВНО-ПРОВАВА БАЗА ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ІННОВАЦІЙ В СОЦІАЛЬНУ СФЕРУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Розвиток цифрових технологій є важливим чинником модернізації соціальної сфери. Використання інноваційних рішень у сфері соціального захисту, охорони здоров'я, освіти та державного управління сприяє підвищенню ефективності надання послуг, відкритості даних і покращенню якості життя громадян. В Україні цифрова трансформація реалізується у межах державної політики, яка передбачає запровадження електронного урядування, автоматизацію соціальних послуг та інтеграцію інформаційних систем [1, с. 45].

В Україні важливими нормативно-правовими актами, що визначають засади цифрової трансформації соціальної сфери, є Закон України «Про електронні довірчі послуги», який ухвалено у 2017 році. Він встановлює правові засади надання електронних довірчих послуг, використання електронного підпису та цифрових сертифікатів, що забезпечує юридичну силу електронних документів та сприяє безпечному функціонуванню електронного урядування.

Ще одним ключовим документом є Закон України «Про електронні комунікації», ухвалений у 2021 році. Він регулює розвиток цифрових комунікацій, встановлюючи основи для доступу до Інтернету, захисту персональних даних користувачів та регулювання телекомунікаційної інфраструктури. Завдяки цьому закону забезпечується інтеграція української цифрової інфраструктури у міжнародні мережі та підвищується рівень цифрової безпеки. Окремо слід відзначити Закон України «Про захист персональних даних», який визначає правила збору, обробки, зберігання та передачі персональних даних громадян. Цей закон спрямований на забезпечення конфіденційності інформації, захист прав громадян на доступ, виправлення та видалення своїх персональних даних.

Закон України «Про соціальні послуги» передбачає впровадження цифрових технологій у сферу соціального захисту, включаючи створення електронних реєстрів отримувачів допомоги та механізмів надання соціальних послуг через цифрові платформи. Це значно спростує доступ громадян до соціальної допомоги та підвищує ефективність роботи соціальних служб.

Одним із ключових стратегічних документів є Стратегія цифрової трансформації соціальної сфери. Вона спрямована на розвиток єдиних електронних реєстрів соціальних послуг, впровадження цифрових платформ для комунікації між громадянами та органами соціального захисту, а також автоматизацію процесів надання соціальної допомоги. Крім того, стратегія передбачає посилення кібербезпеки та захисту персональних даних, що є важливим елементом цифрової трансформації соціальної сфери.

Українські закони у соціальній сфері мають кілька важливих досягнень, якими можна пишатися. Передусім, це цифровізація послуг, що значно спрощує життя громадян. Електронні довірчі послуги дозволяють використовувати електронний підпис і цифрові документи на рівні з паперовими, що мінімізує бюрократію. Завдяки Закону «Про електронні комунікації» покращено доступ до Інтернету, а також підвищено рівень захисту персональних даних [2, с. 64]. Також варто відзначити впровадження електронних реєстрів у соціальній сфері, що допомагає автоматизувати процеси надання допомоги та забезпечити прозорість. Наприклад, люди можуть отримувати соціальні послуги без зайвої паперової тяганини, а держава – оперативніше реагувати на потреби громадян.

Крім того, розробка та впровадження Стратегії цифрової трансформації соціальної сфери сприяє створенню єдиних електронних платформ для взаємодії громадян із державними органами, що робить соціальну допомогу більш доступною та ефективною. Україна впевнено рухається в бік цифрового майбутнього, роблячи державні послуги сучасними, швидкими та безпечними.

Існують певні виклики та недоліки. Попри прогрес у впровадженні електронних реєстрів та цифрових послуг, все ще існують проблеми з їхньою доступністю для населення, особливо для осіб похилого віку та людей із низьким рівнем цифрової грамотності. Недостатня кібербезпека також залишається викликом, адже обробка великого обсягу персональних даних створює ризики витоку інформації та кібератак. Крім того, розвиток потребує значних фінансових вкладень, що може уповільнювати темпи реформ у цій сфері.

Прийняті нормативно-правові акти сприяють активному розвитку цифрових технологій у соціальній сфері, підвищуючи рівень доступності та ефективності державних послуг для громадян. Однак для повної реалізації потенціалу цифрової трансформації необхідно забезпечити ширший доступ населення до цифрових технологій, підвищити рівень захисту даних та покращити фінансування цифрових ініціатив. Успішне подолання цих викликів сприятиме створенню більш ефективної, безпечної та інклюзивної соціальної системи в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кохан В.П., Єгорова-Луценко Т.П. Стан розвитку електронних адміністративних послуг: огляд впровадження на державному рівні / В.П. Кохан, Т.П. Єгорова-Луценко // Право та інноваційне суспільство. – 2018. – № 2(11). – С. 38-45.
2. Луценко В.Р., Пікуля Т.О. Правове забезпечення цифрової трансформації в Україні / В.Р. Луценко, Т.О.Пікуля // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2024. – № 81. – С. 64-65.